

2 H/M
LEER WIJZER!

2024-2025

Voorwoord.

Ter Apel, september 2024

Aan de leerlingen van klas 2 H/M.

Beste leerling,

In de bovenbouwklassen van de RSG Ter Apel wordt sinds de invoering van de Tweede Fase en het Vmbo gewerkt met een Plan van Toetsing en Afsluiting, ofwel PTA.

Om het onderscheid te maken met de schoolexamens voor de bovenbouw stellen we voor klas 1, 2 en 3 een LEER *WIJZER!* per vakgroep samen.

Deze LEER *WIJZER!* is meer dan een opsomming van toetsen die in een schooljaar gemaakt worden: hierin beschrijven we ook wat we onze leerlingen in een schooljaar willen leren en welke doelen we stellen.

De resultaten van de toetsen worden verwerkt in een digitaal rapportagesysteem. Leerlingen én ouders kunnen daarmee op ieder gewenst moment de stand van zaken via internet opvragen (Magister). Een belangrijk voordeel van het steeds actueel hebben van de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de studieresultaten is dat er door vakdocenten, de mentor of door ouders actie ondernomen kan worden als het beeld van de resultaten daar aanleiding toe geeft.

Wees zo verstandig om bij tegenvallende resultaten zelf ook contact te zoeken met de vakdocenten en de mentor!

Mocht je door ziekte of afwezigheid door andere oorzaken achter dreigen te raken op de werkschema's, wacht dan niet af en overleg met je mentor hoe je zo snel mogelijk weer bij bent.

Mocht je nog vragen hebben, neem dan eerst contact met je mentor op.

Mede namens de docenten van klas 2 wens ik je een goed schooljaar en veel succes!

Met vriendelijke groet,

Wendy Kramer, teamleider klas 1 en 2

w.kramer@rsgterapel.nl

0599-581226

06-13 98 94 85

Inhoud

Voorwoord.....	2
Inleiding	4
Afwezigheid (Absentie)	4
Onregelmatigheden	4
Bevorderingsprotocol.....	5
Overgangsnormen leerjaar 2.....	10
LEER <i>WIJZER!</i> per vakgebied	12
Vak: Nederlands	12
Vak: Frans.....	16
Vak: Duits	17
Vak: Engels	18
Vak: Geschiedenis	20
Vak: Aardrijkskunde	22
Vak: Wiskunde.....	24
Vak: Natuurkunde	25
Vak: Biologie.....	29
Vak: Dramatische expressie	32
Vak: Beeldende Vorming.....	34
Vak: Muziek.....	36
Vak: Lichamelijke Opvoeding	39
Vak: Rekenen	41

Inleiding

Er is in het tweede leerjaar een aantal momenten waarop je kennis en vaardigheden getoetst worden. Deze momenten zijn per vak ondergebracht in deze LEER *WIJZER!* (exacte data en tijden worden gezet in het proefwerkrooster, zie website van de school). Naast dit overzicht gaat het over de regelgevingen met betrekking tot inhalen, de bevorderingsnormen en de gang van zaken met betrekking tot de rapportvergaderingen en de eventuele revisie.

Per vak wordt aangegeven welke proefwerken, praktische opdrachten, practica en beeldende opdrachten je kunt verwachten. Bij iedere vermelde toets of opdracht wordt aangegeven hoeveel het cijfer meetelt in het totaal van het overgangscijfer, hoe lang de toets duurt en wat de toetsvorm is. Om je zo goed mogelijk te kunnen begeleiden in het hele leerproces, is het noodzakelijk dat je beschikbaar bent voor schoolse zaken van 8.15 uur tot 16.30 uur. Dit geldt voor elke lesdag.

Afwezigheid (Absentie)

Wanneer een leerling door ziekte of een andere moverende reden niet in staat is om een toets te maken, is er regelmatig op de woensdag of vrijdag de mogelijkheid een toets in te halen. De data hiervoor staan vast. Wanneer een leerling door ziekte (of een andere zwaarwegende reden) een toets niet kan maken, maakt de leerling zelf zo spoedig mogelijk een afspraak voor het inhalen van een toets.

Bij uitzonderlijke gevallen (langdurige afwezigheid door ziekte of een andere zwaarwegende omstandigheid) nemen de ouders/verzorgers en de leerling contact op met de mentor om een oplossing op maat te maken. In een dergelijk geval kan er afgeweken worden van de vaste inhaalmomenten op woensdag/vrijdag.

Onregelmatigheden

Een leerling kan zich ten aanzien van een onderdeel van de LEER *WIJZER!* mogelijkterwijs schuldig maken aan een vorm van onregelmatigheid. Het niet op tijd inleveren van opdrachten en/of het frauderen tijdens toetsen zijn hier voorbeelden van. Dan kan de schoolleiding maatregelen nemen. De maatregelen, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:

- a. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets behorend tot de LEER *WIJZER!* van een vak.
- b. Het ongeldig verklaren van een werkstuk al dan niet met de gelegenheid tot het inleveren van een nieuw werkstuk. Wordt deze gelegenheid gegeven, dan wordt tevens een nieuwe inleverdatum vastgesteld.
- c. Alvorens een beslissing wordt genomen, hoort de schoolleiding de leerling. De leerling kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.

De mededeling wordt schriftelijk (of per mail) gestuurd aan de ouder(s)/verzorger(s).

Bevorderingsprotocol

Deel 1

Afspraken rapportcijfers en overgangscijfers per vak

1. Drie keer per jaar wordt aan de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling een (tussen)rapport uitgebracht over de vorderingen van hun kind;
2. Rapportcijfers zijn het gewogen gemiddelde van de behaalde cijfers per vak. De cijferrapportage is cumulatief. Dat betekent dat voor de cijferrapporten steeds alle tot dan toe behaalde cijfers meetellen;
3. Het eindcijfer bestaat uit een gewogen gemiddelde van alle cijfers van dat vak van het gehele betreffende cursusjaar;
4. Aan proefwerken, repetities, schriftelijke overhoringen, opdrachten, spreekbeurten en werkstukken e.d. kan bij diverse vakken een verschillende weging (zwaarte) toegekend worden. Dit wordt door de vaksecties vastgesteld en aan ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen bekendgemaakt in de LEER *WIJZER!*;
5. De cijfers op de rapporten worden op 1 decimaal afgerond. Alleen de eindcijfers op het overgangsrapport zijn gehele cijfers. Bij de bevordering aan het eind van het schooljaar spelen ook het gemiddelde van de onafgeronde (op 1 decimaal) cijfers een rol. Hierbij wordt het gemiddelde cijfer afgekapt en afgerond op 1 decimaal. Zo wordt een 6,475 afgerond tot een 6,4.
6. Het eindcijfer per vak geeft een indicatie van de beheersing van de vastgestelde stof;
7. Het eindcijfer per vak geeft een indicatie van de mogelijkheid of een leerling zich de leerstof van dat vak, in een volgend leerjaar kan eigen maken;
8. Indien er sprake is van een klas waarin op 2 niveaus wordt lesgegeven en getoetst (genormeerd), wordt de leerling beoordeeld / genormeerd op het niveau waarop hij heeft les gekregen en toetsen heeft gemaakt.

Deel 2

Regels overgangsnormen

Algemeen

Bij besluiten over de overgang naar een volgend leerjaar geldt als voornaamste criterium steeds het belang van de leerling. Hierbij zal naast de beoordeling van de vakken tevens rekening gehouden worden met capaciteiten per vak, algemene studievaardigheden, werkhouding, informatie die binnenkomt via ouder(s) / verzorger(s) / leerling en de bijzondere omstandigheden en verwachtingen van lesgevende docenten met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de leerling. Bij de bespreking van de leerling, zoals in de overgangsnormen per leerjaar is aangegeven, zullen besluiten genomen worden vanuit de intentie leerlingen, waar mogelijk, kansen te bieden.

De overgangsvergaderingen zijn beslissende vergaderingen. De rapportvergaderingen bij het 1ste en 2de rapport zijn adviesvergaderingen. Een leerling kan in een schooljaar uiterlijk op 31 december doorstromen.

1. Leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) hebben recht op inzage in het tot stand komen van de rapportcijfers;
2. In klas 1 wordt gewoonlijk niet gedoubleerd. Alleen in bijzondere omstandigheden kan hiervan afgeweken worden, als doubleren zinvol lijkt, omdat de leerling een deel van het schooljaar de lessen niet heeft kunnen volgen en/of omdat het voor de ontwikkeling van het kind beter is dat hij een jaar langer doet over klas 1;
3. In de overige klassen mogen ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen gebruikmaken van het recht op doubleren. Hierbij geldt de volgende voorwaarde en restrictie: een leerling mag niet in twee opeenvolgende leerjaren van hetzelfde niveau doubleren en niet driemaal hetzelfde leerjaar volgen;
4. Uitgestelde bevorderingsbeslissingen komen voor. Indien een leerling één punt te kort komt om bevorderd te kunnen worden, beslist de docentenvergadering of deze leerling in aanmerking komt voor deelname aan de Zomerschool in Emmen. De uitslagen hiervan worden uiterlijk op de eerste lesdag van het nieuwe schooljaar bekendgemaakt;
5. In bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van de overgangsnormen;
6. De regels en procedures bij de overgangs- en rapportvergaderingen zijn schriftelijk vastgelegd.

Deel 3

Algemene uitgangspunten bij de overgangsnormen

1. In alle leerjaren worden de overgangscijfers van alle vakken meegewogen bij de overgangsnormen;
2. Bij de overgangsnormen in klas 1 en 2 worden de overgangscijfers ingedeeld in 2 groepen:
 - Leervakken: vakken die een belangrijke bijdrage leveren aan de determinatie en/of voorspellend zijn wat betreft de kans van slagen bij het eindexamen;
 - Overige vakken: vakken die naast een determinerend en een voorspellend karakter ook een algemeen vormend dan wel oriënterend karakter hebben. Een belangrijk criterium bij de indeling van vakken in deze groep is dat bij de beoordeling van deze vakken, waar mogelijk, tevens rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van elke leerling.
3. Per leerjaar is bij de invulling van de overgangsnormen aangegeven welke vakken horen bij welke groep;
4. Bij het toepassen van overgangsnormen moet aan achtereenvolgens alle aangegeven criteria (aangegeven bij de overgangsnormen) voldaan worden. Nadat deze toepassing in zijn geheel heeft plaatsgevonden, volgt eventuele stemming over wel of niet bevorderen;
5. Een leerling wordt bevorderd als aan alle criteria, zoals aangegeven in de overgangsnormen, is voldaan. Voor elk leerjaar en niveau zijn deze criteria concreet ingevuld;
6. Niet alleen de beslissing aan het eind van het schooljaar, maar ook de waardering van de overige rapporten, wordt aan de hand van de bevorderingsnormen vastgesteld. Als de waardering volgens de overgangsnormen zodanig moet zijn dat de leerling aan het eind van het schooljaar niet rechtstreeks zou worden bevorderd, worden de ouder(s)/verzorger(s) ook door de mentor op de hoogte gesteld, uiterlijk binnen een week na de betreffende rapportvergadering;
7. Per leerjaar en niveau is in de overgangsnormen aangegeven wanneer een leerling op de overgangsvergadering wordt besproken. Bij zo'n bespreking neemt de overgangsvergadering een besluit over alsnog bevorderen, bevorderen naar het laagste niveau van een dakpanklas¹, bevorderen naar een nog lager niveau, niet bevorderen, uitgesteld bevorderen met één of meer herkansingen na deelname aan de Zomerschool. Bij dit besluit zal naast de beoordeling van de vakken tevens rekening gehouden worden met capaciteiten per vak, algemene vaardigheden, werkhouding, informatie van ouder(s)/verzorger(s)/leerling, bijzondere omstandigheden en verwachting van de lesgevende docenten met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de leerling.

¹ In leerjaar 1 en 2: klas waarin op ten minste op 2 niveaus wordt lesgegeven

Deel 4

Regels en procedures bij overgangs- en rapportvergadering

1. Het **technisch** voorzitterschap van de overgangs- en rapportvergadering berust bij de teamleider. De teamleider bewaakt de procedure. De mentor zit de vergadering van zijn/haar klas of groep voor;
2. De docenten die aan de betreffende leerling lesgeven, zijn stemgerechtigd;
3. Een docent die in meer dan één vak lesgeeft aan de betreffende leerling, brengt per vak één stem uit;
4. De mentor komt, na vooroverleg met de teamleider, tot een voorstel aan de overgangsvergadering met redenen omkleed. Docenten spreken zich voor of tegen uit bij:
 - bevorderen: naar het hoogste niveau, **waarop is getoetst en lesgegeven**;
 - bevorderen: naar het laagste niveau;
 - uitgesteld bevorderen: met herkansing(en) na deelname Zomerschool;
 - afstromen: naar een niveau lager;
 - doubleren / niet bevorderen.
5. De overgangsvergaderingen zijn beslissingsvergaderingen van alle lesgevende docenten. Voor afwezigheid bij de overgangs- en rapportvergaderingen, anders dan ziekte, is verlof van de teamleider nodig. De betrokken collega draagt er zorg voor dat de betrokken teamleider tevoren van de absentie op de hoogte is, ook bij ziekte;
6. Een docent kan **voorafgaande** aan de overgangsvergadering de teamleider gemotiveerd te kennen geven, niet in staat te zijn zijn/haar stem uit te brengen. De teamleider beslist in overleg met de rector of in dat geval onthouding van stemming is toegestaan;
7. Een docent kan **voorafgaande** aan het inleveren van de cijfers de teamleider gemotiveerd te kennen geven, niet in staat te zijn zijn/haar cijfers te geven. De teamleider beslist in overleg met de rector met de betreffende docent hoe verder gehandeld wordt;
8. Alle besluiten en adviezen worden genomen op basis van een enkelvoudige meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen. Indien de stemmen staken, beslist de technisch voorzitter of diens vervanger;
9. De teamleider kan na overleg met de mentor **voorafgaande** aan de overgangsvergadering beslissen, dat bij een leerling sprake is van bijzondere omstandigheden. Vervolgens neemt de overgangsvergadering een besluit over zaken, zoals gemeld bij punt 4;
10. In alle gevallen waarin de overgangsnormen en regels en procedures bij de overgangsvergadering niet voorzien, beslist de teamleider in samenspraak met de rector;
11. Indien de leerling niet bevorderd is (naar het hoogste niveau), neemt de mentor na de overgangsvergadering binnen 12 uur contact op met de ouder(s)/verzorger(s) van de leerlingen van de mentorklas. Binnen 24 uur na het gesprek met de mentor hebben de ouder(s)/verzorger(s) het recht om revisie aan te vragen naar aanleiding van de door de overgangsvergadering genomen beslissing. Voor het eind van het cursusjaar neemt de overgangsvergadering in deze gevallen een definitieve beslissing;
12. Beroep aantekenen tegen een beslissing van de overgangsvergadering kan zowel door de leerling, ouder(s) / verzorger(s) als de mentor gedaan worden. Dit beroep wordt neergelegd bij de revisiecommissie. De revisiecommissie bestaat uit de rector en twee niet bij de overgangsvergadering betrokken teamleiders. Deze commissie neemt het besluit of het beroep in revisie wordt genomen.

Een besluit tot een revisievergadering kan genomen worden als:

 - een procedurefout is gemaakt;
 - nieuwe, zwaarwegende feiten of omstandigheden met betrekking tot een leerling worden ingebracht,
 - die ten tijde van de eerste besluitvorming nog niet bekend waren.

13. Voor de revisievergadering gelden dezelfde regels en procedures als bij de overgangsvergaderingen.

Overgangsnormen leerjaar 2

De overgangsnormen worden toegepast op de eindcijfers (afgeronde cijfers, met 0 decimalen).

Bij de overgangsnormen in klas 2 worden de overgangscijfers ingedeeld in 2 groepen:

- **Leervakken:** vakken die een belangrijke bijdrage leveren aan de determinatie en/of voorspellend zijn wat betreft de kans van slagen bij het eindexamen;
- **Overige vakken:** vakken die naast een determinerend en een voorspellend karakter ook een algemeen vormend dan wel oriënterend karakter hebben. Een belangrijk criterium bij de indeling van vakken in deze groep is dat bij de beoordeling van deze vakken, waar mogelijk, tevens rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van elke leerling.

De Leervakken zijn: NE, EN, FA, DU, GS, AK, WI, NA(SK), BI, EC, LMM.

De Overige vakken zijn: BVM, MU, LO, RE, TN, DE, PSO.

In principe worden leerlingen aan het eind van het tweede leerjaar bevorderd naar het derde leerjaar van het hoogste niveau, waarop dit jaar is lesgegeven en getoetst. De leerling heeft het recht van doubleren, mits hij voldaan heeft aan de regels van de overgangsnormen deel 2, punt 34.

Voorwaarden voor bevordering naar leerjaar 3

Een leerling wordt bevorderd naar klas 3 (hoogste) niveau als:

1. in de Leervakken niet meer dan 2x5 óf 1x4 voorkomt
èn het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van de Leervakken 6,0 of hoger is;
2. in de Overige vakken niet meer dan 2x5 of 1x4 voorkomt
èn het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van de Overige vakken 6,0 of hoger is;
3. in de totale lijst van vakken niet meer dan 3x5 óf 1x5 èn 1x4 voorkomt.

Aanvullende voorwaarde voor bevordering van leerjaar 2 naar leerjaar 3 (hoogste) niveau: in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde mag niet meer dan 1x5 voorkomen.

Voldoet een leerling niet aan één van de bovenstaande voorwaarden, dan wordt hij bespreekgeval. In dat geval beslist de overgangsvergadering. De uitspraak van deze vergadering is bindend.

Voorwaarden voor opstromen naar klas 3 hoger niveau (van hm naar v)

Een leerling wordt bevorderd naar klas 3 hoger niveau (opstromen) als:

1. in de Leervakken geen onafgerond eindcijfer lager dan 6,0 voorkomt
èn het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van de Leervakken 8,0 of hoger is;
2. het gemiddelde van de onafgeronde eindcijfers van alle vakken 8,0 of hoger is.

Binnen 24 uur na het gesprek met de mentor, hebben de ouder(s)/verzorger(s) het recht om revisie te vragen naar aanleiding van de door de overgangsvergadering genomen beslissing. Dit beroep wordt neergelegd bij de revisiecommissie. De revisiecommissie bestaat uit de rector en twee niet bij de overgangsvergadering betrokken teamleiders. Deze commissie neemt het besluit of het beroep in revisie wordt genomen.

Een besluit tot een revisievergadering kan genomen worden als

- een procedurefout is gemaakt;

- nieuwe, zwaarwegende feiten of omstandigheden met betrekking tot een leerling worden ingebracht, die ten tijde van de eerste besluitvorming nog niet bekend waren.

Als doorstromen geldt:

1 VH	➡	2 VH	➡	3 V
1 HM	➡	2 HM	➡	3 H
1 MK	➡	2 MK	➡	3 M
1 KB	➡	2 KB	➡	3 K
1 BBL	➡	2 BBL	➡	3 B

Als opstromen geldt:

1 VH				
1 HM	➡	2 VH		
1 MK	➡	2 HV	➡	3 V
1 KB	➡	2 MK	➡	3 H
1 BBL	➡	2 KB	➡	3 M
		2 BB	➡	3 K

Als afstromen geldt:

		2 VH	➡	3 H
1 VH	➡	2 HM	➡	3 M
1 HM	➡	2 MK	➡	3 K
1 MK	➡	2 KB	➡	3 B
1 KB	➡	2 BB		

LEER WIJZER! per vakgebied

Vak: Nederlands

Studie: Klas 2 HM 2024-2025

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging
	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?			%
PW1	<p>Leerdoelen: Je kunt de bedoeling van tekstgedeeltes verwoorden. Je kunt de relaties tussen teksten beoordelen. Je kunt open plekken in verhalen herkennen. Je leert de woordenschatwoorden van dit thema.</p> <p>Taal: je leert over het Nederlands als tweede taal. Je kunt uitleggen wat tweedetaalverwerving is en wat er lastig kan zijn aan het leren van Nederlands als tweede taal. Je kunt het verschil herkennen tussen moedertaal, tweede taal en vreemde taal.</p> <p>Je weet hoe stijlfiguren een tekst krachtiger kunnen maken en je kunt stijlfiguren overdrijving, tegenstelling, opsomming in drieën, drieslag, climax herkennen en gebruiken. Je weet dat taal verandert, en welke taalvarianten er zijn. Je herkent neologismen. Je leert hoe woorden worden gevormd (morfologie) en wat morfemen, voorvoegsels (prefixen) en achtervoegsel (suffixen) zijn.</p> <p>Spelling: je kunt leenwoorden op de juiste manier spellen. Je leert koppeltekens en weglatingsstreepjes op de juiste manier gebruiken. Je kunt samenstellingen met en zonder tussenletter spellen.</p> <p>Vaardigheid: lezen, fictie, schrijven, kijken, lezen, woordenschat</p> <p>Inhoud: Thema B mysterie § 1 t/m 5, Cursus 4 Taal §1 t/m 4, Cursus 7 spelling §3, 4, 5</p>	S	45	15

PW2	<p>Leerdoelen:</p> <p><u>Lezen:</u> je kunt tekstverbanden herkennen aan de hand van signaalwoorden. Je kunt verbanden binnen een tekst en relaties tussen teksten beoordelen. Je kunt doel-middel, oorzakelijke, redengevend, samenvattend en vergelijkend verband in een tekst herkennen aan de hand van signaalwoorden.</p> <p><u>Taal:</u> je weet wat de functie van beeldspraak is en je kunt een vergelijking, een metafoor en een personificatie herkennen. Je leert uitdrukkingen te herkennen en te gebruiken. Je kunt uitleggen wat Nederlandse gebarentaal is en hoe deze gebruikt wordt. Je leert stijlfouten pleonasme, tautologie en contaminatie herkennen.</p> <p>Vaardigheid: leesvaardigheid en woordenschat</p> <p>Inhoud: Cursus 1 Meer dan lezen, § 1 t/m 3 Cursus 4 Taal § 5, 6, 7 en 8</p>	S	45	20
PW3	<p>Leerdoelen:</p> <p>Je kunt meningen en argumenten van anderen op waarde schatten. Je leert hoe je een tekst actief kunt lezen en hoe je kunt reflecteren op het onderwerp van een tekst. Je kunt een mening onder woorden brengen en onderbouwen met argumenten. Je leert een recensie te herkennen en te beoordelen. Je kunt een recensie schrijven.</p> <p><u>Formuleren:</u> je kunt synoniemen en verwijzwoorden gebruiken om te variëren in woordgebruik. Je leert te variëren in zinsopbouw om de tekst aantrekkelijker te maken.</p> <p><u>Spelling:</u> je kunt de leestekens op de juiste manier gebruiken. Je leert de pv, het vd, de moeilijke werkwoorden en de leenwoorden goed spellen. Je leert de persoonsvorm in een samengestelde zin goed spellen.</p> <p><u>Schrijven:</u> je kunt een zakelijke e-mail en een recensie schrijven. Je kiest de juiste opbouw: inleiding, middenstuk en slot. Je kan de regels voor het schrijven van een brief toepassen en feedback ontvangen en geven. Je kunt de feedback verwerken in je schrijfopdracht.</p> <p>Vaardigheid: schrijfvaardigheid, formuleren en spelling</p> <p>Inhoud: Thema C Uit de kunst § 1 t/m 7 Cursus 6 Formuleren § 1 t/m 3, Cursus 7 Spelling § 1 (herh.) en § 2, 10, 11, 13</p>	S	45	15

PW4	<p>Leerdoelen: Je leert informatie in teksten te vergelijken. Je kunt informerende filmpjes herkennen en je leert relevante informatie eruit te selecteren. Je leert kritisch lezen en de betrouwbaarheid van informatiebronnen beoordelen. Je leert informatie uit een tekst in eigen woorden noteren (parafraseren) en letter overnemen (citeren) <u>Spreekvaardigheid:</u> Je leert hoe je zakelijk en persoonlijk mondeling verslag van gebeurtenissen en ervaringen kan doen. Je houdt een presentatie voor je klasgenoten en maakt daarbij gebruik van PowerPoint. Je kunt klasgenoten beoordelen op de inhoud van hun presentatie en hun presentatievaardigheid. Je kunt een zelfreflectieformulier invullen; je kunt de 5w+h-vragen gebruiken om de belangrijkste informatie uit een tekst te halen. Vaardigheid: spreekvaardigheid Inhoud: Thema D (on) gezond § 3, 4, 6 Thema A4 Water §4, 7 en kopieën.</p>	M	10	15
PW5	<p>Leerdoelen: Je leert de etymologie van woorden opzoeken en je kunt leenwoorden herkennen. Je leert wat een dystopie is en je kunt je voorkeur of afkeer van een genre uitleggen. Je kunt bepalen in hoeverre gebeurtenissen realistisch zijn. <u>Formuleren:</u> je leert voorbeelden te gebruiken in een tekst. Je kunt zinnen zo formuleren dat woorden die bij elkaar horen, bij elkaar staan. Je leert te variëren in zinslengte. Je kunt verbanden tussen zinnen aanbrengen. <u>Grammatica:</u> je kunt het naamwoordelijk gezegde in een zin te vinden. Je leert aanwijzende en vragende voornaamwoorden te herkennen. Je kunt bepalen of een zin een werkwoordelijk of een naamwoordelijke gezegde bevat. Je leert zelfstandige werkwoorden, koppel- en hulpwerkwoorden herkennen. Je kunt betrekkelijke voornaamwoorden herkennen en gebruiken. Vaardigheid: lezen, fictie, kijken, lezen, woordenschat en grammatica Inhoud: Thema A Water § 1 t/m 3, Cursus 6 Formuleren § 4 t/m 7, Cursus 7 Grammatica §1 t/m 6 en 14</p>	S	45	15

PW6	<p>Leerdoelen: Je kunt tekstverbanden herkennen aan de hand van signaalwoorden. Je kunt verbanden binnen een tekst en relaties tussen teksten beoordelen. Je kunt doel-middel, oorzakelijke, redengevend, samenvattend en vergelijkend verband in een tekst herkennen aan de hand van signaalwoorden.</p> <p><u>Leesvaardigheid:</u> je leert feiten, meningen en argumenten in een tekst te onderscheiden en te herkennen aan de hand van signaalwoorden. Je kunt onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken in een tekst. Je kunt de belangrijkste informatie van een tekst beknopt weergeven in een schema of een samenvatting. Je leert langere teksten met veel informatie lezen en begrijpen aan de hand van het stappenplan lezen.</p> <p><u>Woordenschat:</u> behorende bij deze paragrafen.</p> <p>Vaardigheid: leesvaardigheid en woordenschat</p> <p>Inhoud: Cursus 1 Meer dan lezen, § 1 t/m 6</p>	S	45	20
<p>Opmerkingen:</p> <p>Code: SO = schriftelijke overhoring PW = proefwerk</p> <p>Vorm: S = schriftelijk M = mondeling</p> <p>Poëzie- en/of fictie-opdrachten moeten ten minste met een voldoende zijn beoordeeld.</p>				

Vak: Frans**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging
	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?			%
PW1	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt de passé composé en het bezittelijk voornaamwoord toepassen. Je kunt de betekenis van woorden raden. Je kunt schrijven over je vakantie. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 1 GL 2hv 6.1	S	45	15
PW2	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt het bijvoeglijk naamwoord toepassen. Je kunt de werkwoorden op –er vervoegen. Je kunt het onderwerp vervangen. Je kunt schrijven over je familie en over je huis. Vaardigheid: schrijfvaardigheid. Inhoud: hoofdstuk 2 GL 2hv 6.1	S	45	15
PW3	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt het aanwijzend vnv toepassen en de werkwoorden vouloir en pouvoir (onr) vervoegen. Je kunt schrijven over kleding kopen en je kunt iemand beschrijven. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 3 GL 2hv 6.1	S	45	15
PW4	Luistervaardigheid Leerdoelen: Je kunt de belangrijkste informatie uit korte luisterteksten begrijpen. Vaardigheid: Luistervaardigheid Inhoud: luistertoetsen A1+	S	45	15
PW5	Methodetoets Leerdoelen: Je kunt de ontkenning toepassen en je kunt en vraag stellen. Je kunt schrijven over je gezondheid. Vaardigheid: schrijfvaardigheid Inhoud: hoofdstuk 5 GL 2hv 6.1	S	45	15
PW6	Leesvaardigheid Leerdoelen: Je kunt eenvoudige leesteksten begrijpen over bekende onderwerpen. Vaardigheid: intensieve leesvaardigheid Inhoud: leestoetsen A1+	S	45	15
SO	Leerdoelen: tussentijdse evaluatie Vaardigheid: variabel Inhoud: hoofdstuk 1 t/m 5 Grandes Lignes	S	V	10
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling				

Vak: Duits**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Leerdoelen: Ik kan mijzelf, mijn familie en mijn vrienden voorstellen en over ze vertellen. Vaardigheid: Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica) Inhoud: methodetoets hoofdstuk 2	S	45	10
PW2	Leerdoelen: Ik kan mijzelf voorstellen Vaardigheid: Mondeling Inhoud: Toepassen van grammatica en woordenschat bij hoofdstuk 2	M	5	10
PW3	Leerdoelen: Ik kan over school vertellen Vaardigheid: Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica) Inhoud: methodetoets hoofdstuk 3	S	45	10
PW4	Leerdoelen: Ik kan dieren beschrijven. Ik kan over mijn huisdier of lievelingsdier vertellen. Vaardigheid: Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica) Inhoud: methodetoets hoofdstuk 4	S	45	10
PW5	Leerdoelen: Ik kan vragen bij luisterfragmenten beantwoorden. Vaardigheid: Luistervaardigheid Inhoud: luistervaardigheid	S	45	15
PW6	Leerdoelen: Ik kan eten en drinken bestellen. Ik kan over eten en drinken praten. Ik kan over hobby's en vrije tijd vertellen. Vaardigheid: Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica) Inhoud: methodetoets hoofdstuk 5 + 6	S	45	10
PW7	Leerdoelen: Ik kan mijn huis/kamer beschrijven. Ik kan beschrijven hoe iemand er uit ziet. Ik kan mijn mening geven over kleding. Vaardigheid: Schrijfvaardigheid (woordenschat en grammatica) Inhoud: methodetoets hoofdstuk 7 + 8	S	45	15
PW8	Leerdoelen: vragen beantwoorden bij eenvoudige teksten Vaardigheid: Leesvaardigheid Inhoud: leestoets over hoofdstuk 1 t/m 8	S	45	20

Opmerkingen:

Tijdens het behandelen van de hoofdstukken wordt er aandacht besteed aan alle vaardigheden: lezen, schrijven, spreken en kijk-luisteren

PW= proefwerk

S = schriftelijk

Vak: Engels**Studie: Klas 2 HM 2023-2024**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Leerdoelen: Ik kan de verleden tijd (past simple) van regelmatige en onregelmatige werkwoorden gebruiken in bevestigende, ontkennende en vragende zinnen. Ik ken woorden en zinnen die te maken hebben met het weer, vakantie ervaringen en kan mijn mening geven over de vakantie. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 1 (oktober)	S	45	15
PW2	Leerdoelen: Ik kan de duurvorm van de verleden tijd (past continuous) en de hulpwerkwoorden van modaliteit (modals) gebruiken. Ik ken woorden en zinnen die te maken hebben met gezondheid, ziekte en artsen. Ik kan vertellen hoe ik me voel, wat er gebeurd is en ik kan iemand gersutstellen. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 2 (december)	S	45	15
PW3	Leerdoelen: Ik kan de bijvoeglijke naamwoorden en de voltooid tegenwoordige tijd (present perfect) gebruiken. Ik ken woorden en zinnen die te maken hebben met showbizz en entertainment. Ik kan mijn mening geven en iemand erom vragen. Ik kan iets aanbevelen, films en series beschrijven en met elkaar vergelijken. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 3 (februari)	S	45	15
PW4	Leerdoelen: Ik kan de toekomstige tijd (future) en onregelmatige meervoudsvormen op de juiste manier gebruiken. Ik ken woorden en zinnen die te maken hebben met dorpen, steden en het openbaar vervoer. Ik kan vragen naar informatie en instructies geven / bestellen in winkels en online. Vaardigheid: Lezen, schrijven Inhoud: Stepping Stones Chapter 4 (april)	S	45	15
PW5	Leerdoelen: Het vergroten van de kijk- en luistervaardigheid. Vaardigheid: luisteren, kijken Inhoud: Kijk- en luistertoets Cito (mei)	S	45	15

PW6	Leerdoelen: Het vergroten van de intensieve leesvaardigheid. Vaardigheid: lezen Inhoud: Teksten met vragen (toetsweek)	S	60	15
SO's gem.	Leerdoelen: tussentijdse evaluatie Vaardigheid: variabel Inhoud: leerstof uit Stepping Stones Chapters 1 t/m 5	S	15	10
<p>Opmerkingen: SO = schriftelijke overhoring S = schriftelijk schoolexamen/proefwerk PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p> <p>De toetsen zijn niet herkansbaar.</p>				

Vak: Geschiedenis**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Thema 1 – Renaissance en opstand Leerdoelen: Aan het eind van dit thema kun je: <ul style="list-style-type: none">• Met voorbeelden het veranderend mens- en wereldbeeld in de renaissance illustreren.• De oorzaken en gevolgen van de Europese expansie herkennen, noemen en toelichten.• De reformatie en de gevolgen daarvan uitleggen.• De oorzaken en gevolgen van de Opstand herkennen, benoemen en toelichten. Inhoud: H1	S	45	25
PW2	Thema 2 – Ontdekkers, regenten en vorsten Leerdoelen: Aan het eind van dit thema kun je: <ul style="list-style-type: none">• De oorzaken en gevolgen van de ontdekkingsreizen beschrijven.• Kenmerken van het absolutisme en van centralisatie herkennen en beschrijven.• Aan de hand van voorbeelden het nieuwe (revolutionaire) wetenschappelijke denken beschrijven.• Kun je beschrijven wat de begrippen absolutisme en centralisatie betekenen.• In eigen woorden uitleggen waarin de Nederlandse staatsinrichting zich onderscheidde van andere landen.• Uitleggen wat VOC, WIC en het handelskapitalisme hebben betekend voor de Republiek. Inhoud: H2 / H3	S	45	25

PW3	<p>Thema 3 – Pruiken en revoluties</p> <p>Leerdoelen: Aan het eind van dit thema kun je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorbeelden en een korte beschrijvingen geven van de ideeën van verlichte denkers. • Omschrijven wat wordt bedoeld met verlicht absolutisme. • Uitleggen wat de oorzaken en gevolgen waren van de Amerikaanse en de Franse Revolutie Kun je beschrijven wat de gevolgen waren van de Amerikaanse en de Franse Revolutie. • De gevolgen van Verlichte ideeën voor de Republiek beschrijven. <p>Inhoud: H4</p>	S	45	25
PW4	<p>Thema 4 – Burgers en stoommachines</p> <p>Leerdoelen: Aan het eind van dit thema kun je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De belangrijkste kenmerken, oorzaken en gevolgen van de industriële revolutie beschrijven. • Uitleggen wat de relatie is tussen de toename van de invloed van het volk (en een parlementair stelsel) en het verlichtingsdenken. • De kenmerken van het liberalisme en het socialisme beschrijven en vergelijken. • De belangrijkste kenmerken en wijzigingen uit de Nederlandse grondwet van 1848 beschrijven. • De opkomst en ideeën van het feminisme beschrijven <p>Inhoud: H5</p>	S	45	25
<p>Opmerkingen:</p> <p>Tijdens elke periode staan naast de behandelde stof historische vaardigheden centraal: Je kunt omgaan met diverse historische bronnen (tekst, beeld) uit of over de behandelde periode: je kunt informatie uit bronnen halen en de inhoud van bronnen beoordelen. Je kunt verbanden leggen tussen de geleerde historische feiten en ontwikkelingen en tussen de geleerde stof en nieuwe historische informatie of bronnen. Je kunt onderscheid maken tussen oorzaken en gevolgen, feiten en meningen, continuïteit en verandering. Je kunt je uitleg of conclusie met (historische) argumenten ondersteunen.</p>				

Vak: Aardrijkskunde**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
Hoofdstuk 1: Landschappen				
SO1	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">Begrijpen van de exogene processen verwerking, erosie en sedimentatie.Kaartselectie + kaartanalyse Inhoud: paragraaf 1 t/m 3 + vaardigheid A	S	45	8
PO1	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">Toepassen van de kennis van landschappen in de praktijk. Vaardigheid: <ul style="list-style-type: none">Filmverslaglegging van een landschap in de eigen omgeving.Lezen van het landschap Inhoud: Filmen van kenmerken van het zandlandschap of het veenlandschap. Paragraaf 4 en 5	PO		8
PW1	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">Toepassen van de exogene processen verwerking, erosie en sedimentatie op het Nederlandse landschap.Benoemen en verklaren van de kenmerken van 3 Nederlandse landschappen: zand-, veen- en rivierkleilandschap.Kaartselectie + kaartanalyse Inhoud: paragraaf 1 t/m 6 + vaardigheid A	S	45	20
Hoofdstuk 2: Arm en Rijk				
PO2	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">Bewust worden van de mate van armoede in de eigen woonomgevingLezen en verwerken van statistische gegevens. Vaardigheid: <ul style="list-style-type: none">Statistiekcijfers verwerken in ExcelAnalyse maken van armoede in de omgeving op basis van (statistiek)cijfers uit digitale bronnen.Zoeken van relevante digitale bronnenVerslag maken inclusief alle formele onderdelen Inhoud: Onderzoek doen naar armoede in de eigen gemeente	PO		12

PW2	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnen wisselen van geografische schaalniveaus • Begrijpen hoe armoede ontstaat, zowel op wereldschaal als in Nederland • Kunnen meten van welvaart a.d.h.v. gegevens over BNP, indeling van de beroepsbevolking en de hdi uit de atlas of andere bronnen <p>Vaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wisselen van geografische schaalniveaus • Economische gegevens uit kaarten en andere bronnen kunnen lezen en interpreteren. <p>Inhoud: hoofdstuk 2</p>	S	45	20
Hoofdstuk 3: Steden				
PO3	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaken met ruimtelijke ordening • Creëren van een nieuwe invulling in een niet (goed) gebruikt deel van de bebouwde omgeving • Onderzoek doen naar wensen en behoeften van relevante doelgroepen <p>Vaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek doen naar wensen en behoeften van anderen alvorens eigen ideeën toe te passen • Ontwerpen <p>Inhoud: Ontwerpen van een nieuwe invulling van een braakliggend gebied.</p>	PO		12
PW3	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennen en verklaren van de ontwikkelingen van steden in het verleden, heden en toekomst in Nederland. • Kennen en verklaren van de ontwikkelingen van megasteden in het verleden, heden en toekomst. <p>Vaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bronnen lezen en interpreteren, met nadruk op de atlas. <p>Inhoud: hoofdstuk 3</p>	S	45	20
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen/proefwerk PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p>				

Vak: Wiskunde**Studie: klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Leerdoel: rekenen met procenten, diagrammen en centrummaten. Vaardigheden: diagrammen tekenen. Inhoud: H6 Procenten en diagrammen	S/PO	45	10
PW2	Leerdoel: Rekenen met letters, breuken en machten. Vaardigheden: haakjes wegwerken, merkwaardige producten. Inhoud: H1 Rekenen met letters	S	45	15
PW3	Leerdoel: kwadratische formules, wortel rekenen en wortelformules, soorten getallen Vaardigheden: tekenen parabolen, factor voor wortel brengen, haakjes wegwerken bij wortels Inhoud: H4 kwadraten en wortels	S	45	15
PW4	Leerdoel: De stelling van Pythagoras, diagonaalvlakken en lichaamsdiagonalen. Vaardigheden: doorsnedes tekenen Inhoud: H5 De stelling van Pythagoras	S	45	15
PW5	Leerdoel: grafiek van een lineaire formule, balansmethode, vergelijkingen oplossen, ontbinden in factoren en oplossen met ontbinden. Vaardigheden: balansmethode, oplosmethoden lineaire – en kwadratische formules. Inhoud: H3 + H7 Lineaire formules en vergelijkingen, Kwadratische vergelijkingen	S	45	20
PW6	Leerdoel: afstanden en cirkels, afstanden en lijnen, bissectrice, omtrek cirkel, oppervlakte vlakke figuren, inhoud ruimtefiguren, vergrotingsfactor bij lengte, oppervlakte en inhoud. Vaardigheden: tekenen ingeschreven cirkel. Inhoud: H2 + H8 vlakke meetkunde, Inhoud en vergroten	S	45	20
SO1	Gemiddelde van alle SO's	S	45	5

Opmerkingen:

NB. De basisvaardigheden kunnen in elke toets meegenomen worden.

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

P = practicum

M = mondeling

Vak: Natuurkunde**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PW1	Nova 1+2 HV H2 "Stoffen" <ul style="list-style-type: none">Ik kan stoffen en voorwerpen die regelmatig in de lessen gebruikt zullen worden herkennen;Ik kan zuivere stoffen, mengsels en oplossingen van elkaar onderscheiden;Ik weet wat moleculen zijn;Ik heb kennis van de scheidingsmethoden extraheren en filtreren en kan deze toepassen;Ik weet wat de basisbegrippen volume, massa en dichtheid betekenen;Ik kan de massa en het volume van een voorwerp meten;Ik kan nauwkeurig een hoeveelheid vloeistof met een maatcilinder meten;Ik kan werken met de formule voor dichtheid en begrijp de grootheden en eenheden.	S	45	15
PW2	Nova 1+2 HV H3 "Water" <ul style="list-style-type: none">Ik weet wat de drie fasen zijn waarin een stof kan voorkomen;Ik begrijp deze fasen en het deeltjesmodel;Ik begrijp de begrippen van temperatuur, de temperatuurschaal van Celsius en de thermometer;Ik weet wat de zes faseovergangen zijn;Ik begrijp de faseovergangen in relatie tot weersverschijnselen en het deeltjesmodel;Ik weet wat wordt bedoeld met smeltpunt/vriespunt en kookpunt;Ik kan een kookpunts-diagram tekenen;Ik kan een smelt- en stoldiagram tekenen;	S	45	16
PW3	Nova 1+2 HV H4 "Elektriciteit" <ul style="list-style-type: none">Ik heb kennis van de alledaagse aspecten van elektriciteit: snoeren, schakelaars, spanningsbronnen, lampjes, elektrische apparaten, enz;Ik heb kennis van een aantal grootheden en eenheden, zoals spanning, stroomsterkte en vermogen;	S	45	16

	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan de formules voor het vermogen toepassen en weet welke grootheden en eenheden hierbij horen; • Ik weet wat een serieschakeling is en kan deze tekenen; • Ik weet wat een parallelschakeling is en kan deze tekenen; • Ik kan rekenen met spanning, stroomsterkte en vermogen • Ik weet hoe ik een ampèremeter moet aansluiten en aflezen. • Ik weet hoe ik een voltmeter moet aansluiten en aflezen; • Ik ken de gevaren van elektriciteit; • Ik heb enige kennis van de huisinstallatie (elektriciteit thuis). 			
PW4	<p>Nova 1+2 HV H5 “Bewegen”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan de beweging van een stroboscopische foto vastleggen in een afstand, tijd-tabel en deze beweging weergeven in een (afstand, tijd)-diagram; • Ik kan berekeningen maken over afstand, snelheid en tijd van een beweging; • Ik kan de gemiddelde snelheid van een voorwerp uitrekenen; • Ik weet wat een 'versnelde', 'eenparige' en 'vertraagde' beweging is; • Ik begrijp de begrippen 'massa', 'remkracht' en 'remweg'; • Ik kan de 'stopafstand' uitrekenen; • Ik kan mijn 'gemiddelde snelheid' uitrekenen na de fietsproef. 	S	45	16
PW5	<p>Nova 1+2 HV H6 “Licht”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik weet wat het spectrum van licht is en ken de spectraal kleuren(ROGGBV); • Ik heb kennis van de primaire kleuren (RGB) en weet enkele toepassingen daarvan; • Ik weet hoe schaduwvorming ontstaat; • Ik weet wat direct, indirect en diffuus licht is; • Ik kan met behulp van de spiegelwet en het spiegelbeeld de teruggekaatste lichtstralen tekenen; • Ik weet wat infrarode en ultraviolette lichtstraling is en enkele toepassingen daarvan. 	S	45	16

PW6	<p>Nova 1+2 HV H8 “Geluid”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan voorbeelden geven van geluidsbronnen, ontvangers van geluid en weet een aantal tussenstoffen waar geluid zich door kan voortplanten; • Ik kan met behulp van de geluidssnelheid rekenen met de snelheidsformule om afstanden te bepalen van bijvoorbeeld onweer en echo’s; • Ik weet wat hoge en lage tonen zijn bij blaas- en snaarinstrumenten en kan dit koppelen aan het begrip frequentie; • Ik weet dat frequentie en geluidsterkte bepaald kunnen worden met een microfoon, oscilloscoop of computer; • Ik kan een diagram tekenen van een trilling met een gegeven frequentie, en • Uit het diagram van een trilling kan ik de frequentie bepalen; • Ik weet wat er bedoeld wordt met frequentie, amplitude en geluidsterkte; • Ik weet wat ultrasoon geluid is; • Ik weet hoe groot het frequentiebereik van de mens is; • Ik weet hoe je frequentie en trillingstijd van een toon moet uitrekenen; • Ik weet hoe je geluidsoverlast kan bestrijden en welke maatregelen je moet treffen bij hinderlijk geluid, zoals aanpakken bij de bron, ontvanger en tussenstof. 	S	45	16
SO	Dichtheid (H2)	S	Max. 45 min	5
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk PO = praktische opdracht P = practicum</p>				

Hoe leer ik voor de proefwerken NaSk?

1. Begin tijdig met de voorbereiding van het proefwerk (c.a. 1 week van tevoren starten).
 2. Maak voor jezelf een samenvatting met daarin de belangrijkste begrippen, regels, formules, aanpakken, etc.. en leer deze samenvatting uit je hoofd.
(tip: je mag altijd je samenvatting ter controle aan de docent laten zien).
 3. Oefen door opdrachten te maken en voor jezelf na te kijken (zo kijk je of het geleerde kan herkennen en kan toepassen.).
 - Maak b.v. de Afsluiting van de hoofdstukken en kijk deze voor jezelf na!
 - Maak b.v. lastige B of C vragen en kijk deze voor jezelf na!
 4. Kom je niet uit sommige opdrachten of begrijp je ze niet → bestudeer deze theorie dan extra goed en kijk waar het probleem ligt.
 5. Iedereen is dinsdag het 6^e en / of 7^e uur welkom voor maatwerk NaSk (vragenuurtje).
- GEEN GOEDE AANPAK:** HET DOORLEZEN VAN DE TEKST, HET ALLEEN LEREN VAN DE SAMENVATTING OF 1 DAG VAN TEVOREN LEREN als voorbereiding voor de toets!

Vak: Biologie**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PO	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">• Je kent de onderdelen (en de functie hiervan) van het ademhalingsstelsel.• Je kunt het ademhalingsproces en de functie van dit proces uitleggen.• Je kent een aantal oorzaken van een verminderde werking van longen en luchtwegen.• Je kunt geleerde kennis toepassen in nieuwe vraagstukken.• Leren onderzoeken (vitale capaciteit). Vaardigheid: 1,2,3,4 Meten en rekenen, tabellen en grafieken. Inhoud: Thema 1. Verbranding en ademhaling <i>Werkkaart: gegevens verwerken en rekenen.</i>	PO/S	45	10
PW1	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">• Je kent de onderdelen (en de functie hiervan) van het verteringsstelsel.• Je kunt het verteringsproces en de functie van dit proces uitleggen.• Je kunt adviezen geven voor gezonde voeding.• Je kent een aantal voedingsstoornissen.• Je kunt geleerde kennis toepassen in nieuwe vraagstukken.• Leren onderzoeken (hoeveel is gezond). Vaardigheid: 1,2,3,4 Meten en rekenen, tabellen en grafieken. Inhoud: Thema 2. Voeding en vertering.	S	45	20
PW2	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none">• Je kent de onderdelen (en de functie hiervan) van het bloedvaten- en lymfestelsel.• Je kunt de functie van het bloedvaten- en lymfestelsel uitleggen.• Je kunt het uitscheidingsproces door de nieren *• Je kunt uitleggen hoe het immuunsysteem werkt.	S	45	20

	<ul style="list-style-type: none"> • Je kent verschillende bloedgroepen en weet hoe bloedtransfusie plaatsvindt. <p>Vaardigheid: 1,2,3,4,5,6 Presenteren (congres) Bronnen op waarde schatten.</p> <p>Inhoud: Thema 3. Bloedsomloop</p>			
PW3	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kent de onderdelen (en de functie hiervan) van het voortplantingsstelsel. • Je kunt de functie van het voortplantingsstelsel uitleggen. • Je kunt de werking van verschillende vormen van geboorteregeling uitleggen. • Je kunt uitleggen hoe soa's voorkomen kunnen worden. <p>Vaardigheid: 1,2,3,4 Mening vormen mbt seksualiteit.</p> <p>Inhoud: Thema 4. Voortplanting</p>	S	45	20
PW4	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kunt uitleggen hoe verschillende eigenschappen kunnen overerven en wat daarvoor nodig is • Je kunt uitleggen wat kanker is en hoe het kan ontstaan • Je kunt uitleggen wat biotechnologie is en kunt voorbeelden hiervan geven. • Je kunt uitleggen wat evolutie is <p>Vaardigheid: 1,2,3,4,7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mening vormen mbt biotechnologie <p>Inhoud: 5. Erfelijkheid en evolutie</p>	S	45	20
PO	<p>Leerdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maken van een biologisch verslag. <p>Vaardigheid: 1,2,3,4,6 Wetenschappelijk verslag schrijven.</p> <p>Inhoud: Ingeademde en uitgeademde lucht. <i>Werkkaart: biologisch verslag maken.</i></p>	P	45	PM

Pr	Leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • Informatie verzamelen. Bronnen op waarde schatten. Vaardigheid: 1,2,3,4,5,6 Presenteren Inhoud: Biologisch onderwerp. Keuze binnen randvoorwaarden.	P	45	10
FT	Gedurende het jaar kan er formatief getoetst worden. Deze toetsen geven inzicht in hoever de leerling is gevorderd in zijn/haar leerproces.	-	-	-
<p>Opmerkingen:</p> <p>S = schriftelijk of digitaal PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling FT = formatieve toets Pr = presentatie</p> <p>Studievaardigheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evalueren (formatief) en reflecteren 2. Samenwerken 3. Formuleren 4. Mening vormen en redeneren 5. Presenteren 6. Plannen 				

Vak: Dramatische expressie

Studie: Klas 2 HM 2024-2025

Drama heeft een sociale functie (samenwerken), creatieve functie (ideeën, gevoelens en emoties vormgeven), trainingsfunctie (o.a. beter uit je woorden kunnen komen, leren communiceren), educatieve functie (iets beter begrijpen als je het hebt nagespeeld) en een persoonsvormende functie (door toneel te spelen leer je over hoe je zelf bent, jezelf kunnen presenteren).

De doelen van het vak drama: **produceren, kijken en luisteren: beleven, verslag doen van ervaringen en reflecteren** zijn onderdeel van de wettelijke kaders voor Kunst en Cultuuronderwijs en zijn beschreven door het SLO (2007).

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging %
PO1	Verbeelding en communicatie Leerdoelen: De leerlingen voelen zich vertrouwd in de groep. De leerling kan in een groep samenwerken. Vaardigheid: De leerling kan een emotie die past in het spel uitbeelden in lichaamstaal en mimiek. De leerling kan een tableau-voorstelling van een groepje medeleerlingen regisseren (produceren, presenteren). Inhoud: De leerling regisseert een tableau-voorstelling van een groepje medeleerlingen n.a.v. een zelf getekend stripverhaal.	PO	360	25
PO2	Presenteren/ acteren Leerdoelen: De leerlingen kennen de begrippen: wie, wat waarom, waar, wanneer of: personage, handeling, motief, plaats, tijd. Vaardigheid: De leerlingen kunnen in tweetallen een zelfgekozen dialoog voor de klas spelen. Inhoud: De dialogen worden uit het hoofd geleerd en voor de klas gespeeld in een decor, met belichting en eventueel met gebruik van muziek.	PO	270	25
PO3	Beleven van en reflecteren op een voorstelling Leerdoelen: Kijken naar theater en cabaret ter voorbereiding van het maken van een eigen voorstelling. Vaardigheid: De leerlingen laten aan de andere leerlingen soorten theater zien. Inhoud: In groepen krijgen de leerlingen de opdracht om een bepaalde vorm van theater te laten zien aan de klas. De keuze bestaat uit: toneel, cabaret, kindertheater, clowns act, pantomime, opera of musical. De leerlingen geven uitleg of commentaar bij de vertoonde beelden.	PO	270	20

PO4	Produceren en presenteren van een theaterscene Leerdoelen: Produceren en presenteren van een voorstelling. Vaardigheid: Spelen voor publiek. Inhoud: Afhankelijk van de groep kan er een toneelstuk worden ingestudeerd dat gespeeld kan gaan worden voor publiek.	PO	360	20
S1	Reflectie schriftelijk Leerdoelen: De leerlingen kunnen reflecteren op eigen spel. Vaardigheid: De leerling kan reflecteren op het eigen leerproces. Inhoud: Het schrijven van een reflectie.	S	90	10
Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling				

Vak: Beeldende Vorming**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer! Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?	Vorm	Duur	Weging %
PO1	Kunst & smaak I Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk. Vaardigheid: Leerlingen benutten creatieve maakstrategieën bewust om te scheppen, improviseren, ontwerpen, creëren en samen te stellen en kunnen keuzes beargumenteren. Om het proces vast te leggen verzamelen ze de experimenten en documenteren het artistiek-creatief proces. Inhoud: Met aquarelverf heerlijke etenswaren maken waarin <u>kleur</u> , <u>textuur</u> en <u>vorm</u> belangrijke beeldaspecten zijn.	PO	540	10
PO2	Kunst & smaak II Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk. Vaardigheid: Leerlingen benutten creatieve maakstrategieën bewust om te scheppen, improviseren, ontwerpen, creëren en samen te stellen en kunnen keuzes beargumenteren. Om het proces vast te leggen verzamelen ze de experimenten en documenteren het artistiek-creatief proces. Inhoud: Met klei heerlijke of gruwelijke etenswaren maken waarin <u>kleur</u> , <u>textuur</u> en <u>vorm</u> belangrijke beeldaspecten zijn.	PO	540	10
PO3	Kunst & portret I Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk. Vaardigheid: Leerlingen leren zich op een eigen manier in een artistieke vorm uit te drukken. Ze leren de zeggingskracht van hun werk te vergroten. Inhoud: In grijstonen portret tekenen waarbij gelet wordt op <u>licht en donker</u> , <u>schaduw</u> , <u>ruimtetwerking</u> en <u>compositie</u> .	PO	540	10

PO4	<p>Kunst & portret II</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen leren zich op een eigen manier in een artistieke vorm uit te drukken. Ze leren de zeggingskracht van hun werk te vergroten.</p> <p>Inhoud: Met karton in verschillende lagen een portret maken waarbij gelet wordt op <u>ruimtetewerking</u>, <u>textuur</u> en <u>compositie</u>.</p>	PO	540	10
PO5	<p>Kunst & cultuur</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen leren zich op een eigen manier in een artistieke vorm uit te drukken. Ze leren de zeggingskracht van hun werk te vergroten.</p> <p>Inhoud: onderzoek doen naar <u>culturele</u> en <u>kunstzinnige</u> uitingen in je eigen omgeving of een monument van een herinnering maken.</p>	PO	540	20
PO6	<p>Kunst & architectuur</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie, artistieke technieken, kunst- en cultuurhistorische contexten, tonen en delen van eigen werk.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen leren zich op een eigen manier in een artistieke vorm uit te drukken. Ze leren de zeggingskracht van hun werk te vergroten. Ze worden vaardiger in het gebruik van technieken zoals perspectief tekenen.</p> <p>Inhoud: Met behulp van <u>lijnperspectief</u> een deel van een stad tekenen.</p>	PO	540	20
PO7	<p>Kunst & design</p> <p>Leerdoelen: maakstrategieën, denkstrategieën, artistieke expressie.</p> <p>Vaardigheid: Leerlingen leren creatieve maakstrategieën bewust gebruiken om te maken, creëren, ontwerpen, (re)produceren, improviseren en verbeteren.</p> <p>Inhoud: Een letterpuzzel maken waarin <u>compositie</u>, <u>vorm</u> en <u>kleur</u> het uitgangspunt zijn.</p>	PO	540	20
<p>Opmerkingen: S = schriftelijk schoolexamen PO = praktische opdracht P = practicum M = mondeling</p>				

Vak: Muziek**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging
PO1	<p>Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?</p> <p>Leerdoel: Individueel musiceren instrument 1.</p> <p>Het individueel bespelen van een muziekinstrument [<i>Keuze uit: Piano/Keyboard - gitaar - drumstel</i>].</p> <p>Inhoud: De leerling krijgt les in de grondbeginselen van het bespelen van de piano/keyboard, gitaar of keyboard. Het te spelen muziekstukje is gebaseerd op de muziektheorie. Praktische toepassing van notenkennis en de grondbeginselen van de muziektheorie op het instrument.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan zelfstandig en in de maat een kort, redelijk eenvoudig spelstuk laten horen met daarin eenvoudige melodische en ritmische patronen. Eventueel met daarin verwerkt enkele voortekens. Ontwikkelen muzikaal gehoor.</p> <p>* Schrijven van kort reflectieverslag maakt deel uit van deze PO.</p>	PO	5	0 Magister: O.T.V.G.*
PO2	<p>Leerdoel: Klassikaal musiceren.</p> <p>Het gezamenlijk uitvoeren in de klas van een ritmisch en/of melodisch spelstuk.</p> <p>Inhoud: De leerling krijgt les in de grondbeginselen van het bespelen van diverse instrumenten. Dit betreft zowel gestemd slagwerk als ongestemd slagwerk, piano/keyboard, gitaar en drums.</p> <p>Het te spelen muziekstukje is gebaseerd op de muziektheorie.</p> <p>Praktische toepassing van notenkennis en de grondbeginselen van de muziektheorie.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan zelfstandig op een instrument spelen met klasgenoten. Het spelstuk is kort, eenvoudig en heeft zeer eenvoudige melodische en ritmische patronen. Eventueel met daarin verwerkt een voorteken. Ontwikkelen</p>	PO	10	40

	<p>muzikaal gehoor [<i>Het ontwikkelen van artistieke technieken en vaardigheden</i>].</p> <p>* De leerling krijgt voor deze opdracht 2 cijfers: een individueel + een groeps cijfer. Dit resulteert in een totaalcijfer voor deze opdracht.</p> <p>** Er wordt mondeling gereflecteerd op deze opdracht.</p>			
PO3	<p>Leerdoel: Componeren.</p> <p>Inhoud: Leren in stappen hoe een compositie kan worden gemaakt en hoe het eindproduct kan worden gepresenteerd.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan alleen of in een kleine groep (2- of 3-tal) een eigen muzikaal idee bedenken, maken en presenteren aan klasgenoten [<i>Artistieke expressie</i>].</p> <p>* Er wordt mondeling gereflecteerd op deze opdracht.</p>	PO	10	10
PO4	<p>Leerdoel: Presentatie geven.</p> <p>Inhoud: Informatie verzamelen over een artiest of band of een ander onderwerp welke gerelateerd is aan muziek. Deze informatie filteren en beschrijven in een document (zowel tekst + eventuele afbeeldingen). Als afsluiting geeft de leerling een korte presentatie over de gekozen artiest of band (of muziek gerelateerd onderwerp). De gegeven presentatie wordt ondersteund middels een door de leerling gemaakte PowerPoint.</p> <p>Vaardigheid: De leerling kan alleen of in een kleine groep (2- of 3-tal) een kort werkstuk maken van een artiest of band (of muziek gerelateerd onderwerp) en deze informatie in een korte presentatie voor de klas presenteren aan klasgenoten [<i>Tonen en delen van eigen werk</i>].</p> <p>* Er wordt mondeling gereflecteerd op deze opdracht.</p>	PO	10	10

S1	<p>Leerdoel: Digitoets.</p> <p>Inhoud: Gebaseerd op hoofdstuk 3 + 4 uit de digitale methode Beats'nBits</p> <p>Vaardigheid: De leerling heeft in dit semester theoretische kennis opgedaan en kan deze kennis reproduceren en toepassen. Ontwikkelen muzikaal gehoor [<i>Het reproduceren van kennis en het tonen van inzicht</i>].</p>	S	35	40
<p>Opmerkingen: PO = Praktische Opdracht S = Schriftelijke toets die ook digitaal kan worden afgenomen. * O = Onvoldoende / T = Twijfel / V = Voldoende / G = Goed</p>				

Vak: Lichamelijke Opvoeding

Studie: klas 2 HM 2024-2025

Code	LeerWijzer!	Cat.*	Vorm	Duur	Weging %
LO1	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik? Spel: hockey, softbal, volleybal of basketbal	V, C, K	P	V	20
LO2	Turnen: zwaaien, acrobatiek of springen	V, S, Z	P	V	20
LO3	Atletiek: lopen, werpen of springen	V, K	P	V	20
LO4	Klimmen; techniek, boulderen of zekeren	V, Z	P	V	20
LO5	Conditie: RSG-run of shuttleruntest	V, K	P	V	20

Leerlingen gaan elke periode aan de slag met 1 of meerdere sportonderdelen die passen bij de locatie en tijd van het jaar. In de eerste periode tot aan de herfstvakantie vinden de lessen buiten plaats. Daarna volgen 3 periodes waarbij we op verschillende locaties, binnen gaan sporten. Aan het einde van het schooljaar gaan we weer naar buiten. Om het leerproces in kaart te brengen maken we gebruik van niveaukaarten, die leerlingen voorafgaand en tijdens de lessen besproken worden. De beoordeling is in alle gevallen middels een G, V of O.

* Categorie:

V, Vaardigheden.

Bij elke sport kijken we naar het niveau van bewegen ten opzichte van andere kinderen. Vaardigheden die op meerdere niveaus aangeboden worden. We maken in de niveaukaarten onderscheid tussen tactische en technische vaardigheden. Doordat sommige sporten behoorlijk complex zijn, komen leerlingen alleen toe aan eenvoudige technische en tactische (individuele) taken, waar anderen juist de techniek beheersen en daardoor ook in staat zijn om complexere tactische vaardigheden te ontwikkelen.

C, Coachen.

Leerlingen worden uitgedaagd om niet alleen eigen vaardigheden te verbeteren, maar proberen ze ook in staat te stellen om meerdere rollen aan te nemen. Ze kunnen op deze manier ook de vaardigheid van andere leerlingen verbeteren. Denk hierbij aan een coachende rol tijdens een spel.

S, Samenwerken.

Er zijn sporten waarbij leerlingen niet alleen kunnen werken. Ze moeten groepsopdrachten uitvoeren waarbij het resultaat afhangt van de wijze waarop ze met elkaar om gaan en de groepsopdrachten uitvoeren. Het proces om tot een eindresultaat te komen is hier van groter belang dan een fysieke vaardigheid.

K, Kennis.

Naast de technische en tactische vaardigheden leren we de leerlingen de regels van een sport. We proberen leerlingen uit te dagen om deze kennis te laten zien, door de rol van scheidsrechter aan te nemen.

Z, zelfvertrouwen.

In sommige gevallen moeten leerlingen uit hun comfort zone stappen. Ergens beter in worden zorgt de groei van het zelfvertrouwen. We bieden hiervoor uitdagende onderdelen aan waar we ook rekening houden met de fysieke mogelijkheden van onze leerlingen.

Er worden vervangende opdrachten gegeven ter compensatie van gemiste praktijkonderdelen.

Vak: Rekenen**Studie: Klas 2 HM 2024-2025**

Code	LeerWijzer!	Vorm	Duur	Weging
	Hoe leer ik, wat leer ik en welk doel bereik ik?			%
PW1	Leerdoelen: optellen, aftrekken, delen, vermenigvuldigen, rekenvolgorde, decimale getallen, handig rekenen. Vaardigheden: staartdelingen, getallen onder elkaar kunnen uitrekenen, handig rekenen en rekenen met decimale getallen zonder rekenmachine. Inhoud: RB1, wiskundeboek	S/D	45	30
PW2	Leerdoelen: procenten, bewerkingen met breuken, deel berekening en verhouding, gewicht, tijd en snelheid. Vaardigheden: alle bewerkingen met breuken met tussenstappen opschrijven. Inhoud: RB2, wiskundeboek	S/D	45	35
PW3	Leerdoelen: metriekstelsel, schatten, tijd, diverse eenheden, schaal, aflezen uit tekeningen. Vaardigheden: omrekenen lengte -, oppervlakte - en inhoudseenheden, zonder rekenmachine en met een berekening Inhoud: RB3, wiskundeboek	S/D	45	35

Opmerkingen:

S = schriftelijk schoolexamen

PO = praktische opdracht

D= digitaal